

ŠTITATELJI! Prosim, pogledajte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. V teh časih splošnega povišanja cen, potrebuje list Vaše sodelovanje. Skušajte imeti naročnino vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Reentered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 202. — Štev. 202.

NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 19, 1943. — TOREK, 19. OKTOBRA, 1943.

VOLUME LI. — LETNIK LI.

NEM. FRONTA OB DNJEPRU SE RUŠI

London, 19. okt. — Ruske čete so se pomaknile tekom zadnjih bojov nadaljne štiri milje naprej ter ogrožajo stotisoče nemških čet ob dnjeprski črti.

Sovjetski vojaki čistijo vas za vasjo in potiskajo Nemce iz krajev, kjer so se močno utrdili. Nemške izgube so velike, toda tudi Nemci izvajajo maščevalna dejanja nad prebivalstvom in požigajo ter uničujejo vse kar le morejo.

Berlin priznava, da se nacije armade na ruskem uničujejo in to posebno ob Dnjepru. Petrovsk-Kijev železniški črti, kjer jih Rusi napadajo s silno premocijo, ki šteje več kot tristo tisoč mož, Nemci poudarjajo, da je ruski naval v tem sektorju izredno močan, ker bi Rusi radi prebili nemške črte v toliko, da bi si odprli pot na Krim in na vzhodne predele. Nemci pravijo, da bodo potem strateških začasnih umikov mogli zadržati ruske armade v pravem momentu.

Zadnji moskovski komunikacije se glasi, da so ruske čete, ki so prekorale Dnjeper južno-zapadno od Gomela, udarile

HULL IN EDEN DOSPELA V MOSKVO

London, 18. okt.—Moskovski radio je naznanil, da sta dospela v Moskvo ameriški državni tajnik Hull in britski zunanji minister Eden. Moskvska oddaja je navedla, da je prišel z njima tudi W. Averell Harriman, novoimenovani ameriški poslanik za Sovjetsko Rusijo. Vjačeslav Molotov, ruski komisar za zunanje zadeve, Maksim Litvinov, bivši ruski poslanik v Zdr. državah in V. G. Dekanov, podkomisar za zunanje zadeve, so pričakovali in sprejeli zavezniške državnike v Moskvi.

Washington, 18. okt. — Edward Stettinius, nadomestni državni tajnik, ki je nasledil podtajnika Wellesa, je uradno naznanil prihod tajnika Hulla v Moskvo in je ob tej priliki obdržal prvo časnikarsko konferenco odkar je na svojem novem mestu.

Stettinius je izjavil, da je prepričan, da bo trojezna konferenca v Moskvi pomogla k hitrejšemu zaključku vojne ter izvojevanju miru.

Delegacija, ki je odšla v Moskvo vključuje poleg tajnika Hulla in novega poslanika Harrimana tudi James C. Duna, kateri je politični svetovalec državnega oddelka o evropskih zadevah, da je Charles Boelena, načelnik ruskega oddelka, Frederika Reinhartha, ruskega veščaka in Cavenish W. Cannona, državnega izvedenca o zadevah Vzhodne Evrope.

STAVKARJI V LADJEDELNICI SO SE VRNILI

Kearny, N. J., 16. okt. — Stavka ladjedelniških delavcev, ki je pretila zaustaviti obrat pri Federal Shipbuilding and Drydock Co., ko so delavci začeli puščati delo pretekli četrtek popoldne, je bila končana z vrnitvijo delavcev v ladjedelnice v soboto popoldne. Pričakuje se, da se bodo polagoma vrnila vsi delavci in bo obrat nadaljeval v polnem teku že z začetkom tega tedna.

Stavka je bila sklicana v protest odslužitve petih umrlih ladjedelnic v ladjedelnicah, toda ti so prvo skupino delavcev, ki je prišla k ladjedelnicam ob času pričetka nočnega delavnika, nagovarjali, da je najpametneje ako misel na stavko opustijo in gredo takoj na delo. To se je tudi zgodilo. Glede zopetnega sprejetja odloženih odbornikov bo seveda nastopila unija.

Kongres odobril povišanje izplačil vojakom

Washington, 18. okt. — Kongresna zbornica je danes odobrila povišanje izplačil dovoljenih vojakom, ki so odvisni od zaslužka ali dohodkov službovalnih vojakov Zd. držav. Odslej bo prejemala vojakova žena \$50. na mesec; žena z otrokom bo dobivala \$80. — mesečno in za vsakega dodatnega otroka bo nakazanih \$20 mesečno.

Senatna zbornica je pretekli teden odobrila enak načrt povišanja. Katerega je zdaj nižja zbornica sprejela s 163 glasovi proti 46.

Jugoslov. partizani koncentrirajo napade na dovodne proge

Jugoslovansko poročilo Osvobodilne vojske se glasi, da so partizani razstrelili nemški vojaški vlak pri Gorici. Na vlak so bile topovske krogle, kar je povzročilo silno eksplozijo, v kateri je bilo ubitih 400 Nemcev, 350 pa je bilo ranjenih.

Višje v Sloveniji, ob progi Ljubljana—Trst se nadaljuje boji za kontrolo železniških črt in ravnotako ob progi Gorica—Trst—Reka.

HUDI BOJI SE VRŠE MED ZIDANIM MOSTOM IN LJUBLJANO. Nemci poskušajo spraviti ojačanja na južni breg Save, toda partizani sproti preprečujejo vsak poskus prekoračenja reke. Najhujši boji so v teku pri Sevnici, kjer hočejo Nemci na vsak način dobiti pod kontrolo most čez Savo.

Poročilo pravi, da so slovenske enice zavzele več močno utrjenih pozicij severno ob toku Save.

BOJI V DALMACIJI

V Dalmaciji so hudi boji osredotočeni predvsem na kraje ob železniški črti Ogulin—Karlovac—Zagreb. Proga je bila na več mestih uničena in v bojih je bilo pobitih čez tristo Nemcev in ustaških Paveličevih vojakov. Partizani so tudi zajeli dvesto sovražnikov.

V sektorju med Bakarjem in Novim gradom je bilo tudi ubitih 120 Ustašev in 130 takozvanih hrvaških domobrancev. Celo predelje, pravi poročilo, je v rokah partizanov.

Nemška divizija podprta s tanki je prodrla do Kraljevice in Crikvenice, toda partizani so divizijo pognali nazaj, ko so vprizorili močan protinapad.

Boji za Tuzlo

V Bosni si Nemci prizadevajo, da bi zavzeli Tuzlo. Partizanske čete so tu v močnih protinapadih potisnile nacije nazaj proti Dobroju. Nemci so pustili za seboj mnogo mrtvih ter tudi precej materijala.

Električna centrala v Zenici uničena

V Zenici so se v teku hudi poulični boji, medtem pa so partizanske čete v industrijskem predmestju uničile vse tovarne, livarno in topilnico ter razdejale naprave za gonilno silo. Uničenih je bilo nadalje število lokomotiv ter vagonov, kar je povzročilo sovražniku občuten udarec, kajti v Zenici so naciji mogli producirati orožje in druge vojne potrebščine. Sedaj je produkcija v tem velikem industrijskem centru ustavljena.

Čudna situacija v Črni gori

Poročilo o bojih v Črni gori navaja, da je zavzel partizanski gen. Dapčević več važnih krajev, kot Prijepolje, Bijelo polje, Kolasin, Berani, Andrijevica in Matijevo.

V poročilu je rečeno da so tekom bojov za te kraje sodelovali Mihajlovičevi četniki. Italijani, kateri so se borili proti partizanom. Mnogo četnikov pa je doznalo, da se bore na napačni strani in so prešli k partizanskim enicam. Pri Matijevo so trije Mihajlovičevi četniki privedli na partizansko stran 80 četnikov.

Angleška rušilca prestregla dve italijanski ladji v rokah Nemcev

Alžir, 16. okt. — Medtem, ko so zavezniški bombniki zopet leteli čez Jadran in bombardirali letališča in vojaške postojanke v Grčiji, so zavezniške ladje patrolirale vodovje in 2 angleška rušilca sta naletela na dve italijanski ladji, ki sta hoteli pod okriljem teme smukniti skozi zavezniške pomorske straže. Posadka na italijanskih ladjah je bila nemška in moštvo je bilo oboroženo za boj,

ter se je tudi postavilo v bran, ko so mornarji rušilcev zaustavili ladjama pot.

Poročilo pravi, da so naciji eno od teh dveh ladij zažgali, druga pa se je podala. Nemce, ki so jih Angleži dobili na ladji, so odvedli v ujetništvo, ladja s tovorom bauksita (jugoslovanskega) je prešla v roke zaveznikov. (Bauksit ali bauksit je zelo važna ruda, katere je v Jugoslaviji precej in je tekom zasedbe dobro služila nemški industriji za izdelavo letal. Iz bauksita se namreč izdeluje aluminij. Nenavadno ime rude izvira iz kraja Les Baux v Franciji, kjer je največ te rude.)

Edini vojni bond, za katerega vam bo žal, je oni, ki ga niste kupili!

Kaj so ti odločni možje—Partizani?

Nepriistranski ameriški poročevalec Walter De Luce je došel v Dalmacijo in obiskal glavni stan jugoslovanskih partizanov v tistem okolju in piše o tem kar je videl in slišal.

(Zaključek.)

Včeraj je bilo povedano, kako je došel Mr. De Luce v malo obmorsko mesto in kako se je srečal z različnimi Partizani. Danes je poročano o raznih stvarih, ki nas bodo gotovo zanimala.

Župan se predstavi

"Pri vstopu v mesto, me je poveljnik predstavil skupini civilnih predstavnikov, katerim je bil na čelu župan. Župan je bil oblečen v prilično dobro ukrojeno obleko in se je sam predstavil ter mi povedal v nemščini, da je ožupan.

"S poveljnikom na moji levi sem nato stopal mimo častne straže ročnih strojničarjev, ki so stali celo uro v dežju in čakali mojega prihoda. Oblečeni so bili v uniforme laškega izdela, držali pa so se samozavestno.

"Poveljnik se je za hip ustavil in jih nagovoril rekoč, da se bliža fašizmu pogin, ter da je pomoč ameriško-angleških zaveznikov blizu.

"Fantje so nato s preciznostjo westpointskih kadetov trikrat vzkliknili: 'Živel ameriški narod! Živel britski narod! Živel sovjetski ruski narod!'

"Poveljnik me je nato povedel mimo ličnih zidanih hiš, na katerih so bili naslikani sveži znaki srpa in kladiva. Na eni od teh hiš je bilo označeno, da je tu glavni stan komunistične stranke.

Rekruti so čakali pregleda

"Na mestnem trgu je bilo zbranih 200 partizanskih rekrutov, ki so v strogi vojaški formaciji čakali, da jih pridem inšpicirati. Pri tem je bilo povedano, da jemljejo partizani, kot prostovoljce, mladeniče od 16. leta naprej in uvedli so tudi delno obvezno vojaško službo za vse fante nad osemnajstim letom starosti.

"Tekom dneva sem se šest ur razgovarjal s poveljnikom, s katerim sva pregledovala ze-

mljevidne karte in obenem sem dobil mnogo izjav o različnih fazah jugoslovanske politične in vojaške situacije. Štabni častniki, ki so bili navzoči, so beležili razgovore in so dejali, da bodo poslali kopijo istih v glavni stan maršala jugoslovanskih partizanskih armad, tovariša Tita.

"V glavnem sem hotel dobiti informacije glede jakosti in nastanjenja nemških sil, ter Ustašev Ante Pavelića, kakor tudi glede tega, kakšno pomoč bi partizani predvsem želeli dobiti od angleško-ameriških sil v Sredozemlju.

"Kar so mi povedali častniki, je razblinilo govorice, da je cela jugoslovanska jadranska obala v partizanskih rokah. — Nemci še vedno drže in kontrolirajo večja mesta, kakor tudi dve glavni progi.

Zanikanje uvedbe sovjetskega sistema

"Presenetljivo je bilo, ko so mi povedali, da partizani v Jugoslaviji ne uvajajo sovjetskega sistema vlade. Dejali so, da je komunistična stranka zgolj politična struja, ki funkcionira v partizanskih predelih, ter da sistem, ki je uveden po komunistično orijentiranemu tovarisu Titu, ni sovjetski, pač pa je to sistem odborov ali upravnih oblasti.

"Povedali so mi, da je načelnik narodne osvobodilne oblasti dr. Ivan Ribar, belgradski odvetnik in sin slovenskega državnika, ki je bil predsednik prve jugoslovanske skupščine, (nižje zbornice).

"Načelnik hrvaške sekcije narodne oblasti, je dr. Vladimir Nazor, 74-letni, v Dalmaciji rojen pesnik. Rekli so, da je Nazor enkrat napisal himno v počast poveljniku Paveliću, ter da je tipičen bivši ustaški simpatičar, katerih mnogi sedaj skušajo preiti na nasprotno stran, ker slutijo, da sate-liti izgubljajo vojno.

"Partizani so priznali, da so napravili napako, ko so v Splitu in drugod oborožili civiliste, kateri so se izdajali za partizane, a so pozneje nastopili proti njim, ko so se približali Nemci.

"Častniki so dejali, da imajo Nemci kakih šest do osem divizij v Jugoslaviji, vključno z 2 ob jadranski obali. (Od tega časa, so Nemci poslali nadaljne osištene divizije v Jugoslavijo, in se sodej, da jih je 21: 11 nemških in 9 bolgarskih. — Op. ured.) Poudarjali so, da je hiter prihod ameriško-angleških čet preko Jadrana nujen, ter da je ljudstvo pripravljeno, da izruva svoje vinograde, če treba, da se zgradi letališča za zavezniška letala.

Treba jim je živl in orožja

"Posebno so poudarjali, da bi se moralo poslati živl in zdravilskih potrebščin v kraje zasedene po partizanih, ker ljudstvo strada in je v nevarnosti epidemij zdaj, ko se bliža zima. 'Toda predvsem nam je treba orožja,' so poudarjali, 'kajti brez zadostne hrane se še lahko borimo, a brez orožja pa se ne moremo.'

"Častniki so podčrtali, da Narod, osvobodilna oblast vključuje vsa verska prepričanja v Jugoslaviji, ter da je precejšnje število duhovnikov v tej upravni oblasti. Duhovniki v kraju, kjer sem bil, so to potrdili. Enako je osvobodilna armada sprejela in sprejema tudi zdaj v svoj vrste prostovoljce vseh ver in prepričanj ter političnih naziranj.

"Pogostili so me kar najgostoljubneje in zdelo se je, da so spravili skupaj vse, kar so mogli najti v shrambah, toda vključno temu sem bil še lačen, ko sem vstal od mize. Partizani, ki so z menoj južinali, so napili zdravico zavezniškim silam.

"Ko se je znočilo, so mi prišli partizani zapet podoknico — vojnih pesmi. Živahna slovanska godba je spremljala melodije pesmi o Hitlerjevem potovanju v Moskvo, katero pa mu je pokvaril maršal Ti-mošenko. Za slovo so serenaderji dvignili v pozdrav stisnjene pesti in še enkrat so zaorili živio klici Združenim narodom."

Deset krajev v Italiji zavzetih

turno na italijanski fronti, so čete pete armade zavzele tri važne kraje in to v kljub srditemu sovražnikovemu protinapadanju.

Pri nadaljnjem napredovanju proti 2500 čevljev visoki gori Masicci, so vojniki pete armade zavzeli še sedem manjših krajev. Nemci so ves čas vsipali z gorskih postojank topovske ogenj.

Zavezniške armade, peta in osma, so naprej omehčale sovražnikove pozicije ter dovoljevali z uspešnimi zračnimi napadi. Umikajoče nemške čete so bile enako napadane iz zraka.

Nemci puščajo za seboj mi-

Zavezniški glavni stan, 18. okt. — Severno od reke Vol-

turno na italijanski fronti, so čete pete armade zavzele tri važne kraje in to v kljub srditemu sovražnikovemu protinapadanju.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation)
Frank Baker, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and address of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

51st Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.-; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.-.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1243

PRED KONFERENCO V MOSKVI

Angeški diplomati niso izgubili še vsega upanja v končni uspeh konference, ki se prične ta teden med Združenimi državami, Anglijo in Rusijo v Moskvi. Navzlic vsem govoricam v Moskvi, Londonu in Washingtonu o nesporazumu med tremi državami so angleški diplomati prepričani, da so stvari, ki večejo Anglijo, Združene države in Rusijo, močnejši, kot pa stvari, ki jih delijo.

Pred sedanjo konferenco v treh prestolicah niso govorili, kako vse do zadnje pičice je vse popolno v zvezi med temi državami. Ravno nasprotno: uradno in diplomatski se odkrito priznava, da imajo tri velesile velike temeljne nesporazume med seboj, o katerih bo treba razpravljati in jih poravnati; drugače bo ves vojni napor zastran.

Katere stvari delijo na predvečer zgodovinske konference med državnim tajnikom Cordellom Hullom, vnanjim komisarjem Vjačeslavom M. Molotovom in vnanjim ministrom Anthony Edenom? Katere stvari jih večejo? In kakšni so izgledi, da bodo čimsteli, ki jih večejo, zmagali nad onim, ki jih razdvajajo?

O vseh teh vprašanih je razmišljeval James B. Reston londonski poročevalec lista "The New York Times"; je o tem vprašal zavezniške diplomate ter nam skuša na ta vprašanja vprašanja odgovoriti naslednje:

"Ruski voditelji ne morejo pozabiti, da so jim v največji krizi tekem revolucije, v kateri so prišli do moči, nasprotovale Anglija, Francija in Združene države, ki so posredovale v državljanski vojni na strani njihovih sovražnikov. Ne glede na to, kdo je imel prav in kdo je bil narobe v tem velikem spopadu človeških, družabnih in vojaških sil, dejstvo ostane: močje, ki so zmagali v onem boju v Rusiji, še danes vedno vladajo Rusiji.

"Pozabiti ne morejo, da sta Anglija in Francija podpisali sporazum, da je njihova dežela razdeljena v dve vplivni sferi in da je bil poglaviti zagovornik posredovanja Winston Churchill, ki je označil ruske revolucionarne sile kot "izvržek (rabble) iz jarkov in ghettoev vzhodne Evrope."

O tem pa ni treba na dolgo in široko razmišljati, toda važno je, da na to ne pozabimo, ker tudi ruski voditelji niso pozabili.

Ko smo se ob najbolj črnem trenutku v tej vojni ponudili, da pošljemo na Kavkaz zasledovalne aeroplane, da Rusom pomagajo, in so se Angličje ponudili, da pošljejo 500 letalcev, da stražijo konvoje, ki vozijo v Murmansk, so Rusi ponudbo odklonili, ker so se bale, da se po vojni zopet ne bi mogli tako lahko znebiti našega vojaštva.

Poleg tega tudi ne morejo pozabiti, da so jih Združene države in Anglija zavrnile, ko so leta 1920 skušali pridobiti obe državi za kolektivno varnostno organizacijo in zlasti Združene države Rusije dolgočasa niso priznale.

"Ne moremo pozabiti zgodovinskega nasprotja," je rekel nek visok angleški uradnik. "Dvajset let smo jih pustili prihajati k zadnjim vratom, sedaj, pa ko jih vabimo pri prvih vratih, ne smemo biti presenečeni, ako jih najdemo, ko si bodo snazili blatne čevlje ob preproge."

Zgodovinska preteklost pojasnjuje mnogo sedanje dogodke. Pove nam, zakaj so Rusi tako zelo proti Poljakom, ki so tudi posredovali proti boljševikom v ruski revoluciji in ki so potem sanjali v veliki poljski državi od Baltika do Črnega morja; pojasnjuje, zakaj se Poljaki tako kljubovalno zadržijo proti velikanski ruski premoči, ker so mnogo, mnogo let prenašali rusko nadvlado in slednjič preteklost tudi pojasnjuje, zakaj Rusi ne dovolijo našim bombnikom, da bi se dvignili z njihovega ozemlja, kadar bi bombardirali rumunske petrolejske naprave, ali pa kakke vojaške naprave na Poljskem.

Šečno so Združene države, Anglija in Rusija razdeljene po zemljepisju. Rusija je velika celinska država s skoro 200,000,000 prebivalcev. Združene države in Anglija sta dve veliki pomorski državi, toda ne z močnimi kopnimi armadami. Anglija, ki ima samo 47,000,000 prebivalcev, ne more, če bi tudi hotela, postaviti armade, ki bi se mogla meriti z rusko ali angleško. Te temeljne razlike so dovedle do različnega pojmovanja glede vojne.

(Dalje jutri.)

CITATELJEM je znano, kako se je vse podražilo, in ravnotako tudi tiskovni papir in druge tiskarske potrebsčine. Da si rojaki zasigurajo redno doposiljanje lista, lahko gredo upravnistvu na roke s tem, da imajo vedno, če le mogoče, vnaprej plačano naročnino, **ALI NE BI OBNOVILI SVOJO NAROČNINO ŠE DANES?**

SULZBERGER SPET OPRAVIČUJE GEN. MIHAJLOVIČA

O. L. Sulzberger, ki piše, da je imel osebni razgovor ali intervju z jugoslovanskim ubežnim kraljem Petrom II. podaja precej obširno poročilo o tem in zagotavlja javnost, da je Mihajlovič objubil, da odslej naprej ne bo več vodil bojev proti partizanom, ampak proti Nemcem. Proti silam generala Tita bo nastopal samo v slučaju potrebe, samoobrambe.

Mihajlovič — piše Sulzberger — je prišel do svoje objave deloma izvajati in to je pripisovati predvsem osebnemu pismu, katerega je kralj Peter poslal generalu Mihajloviču pred enim mesecem.

Ta dejstva so bila Sulzbergerju podana po kralju samem tekem razgovora. Kralj je izrazil nado, da se bo sedaj prenehalo medsebojno trenje jugoslovanskih odpornih sil, ter da bodo vsi patriotje nastopili skupne v boju proti sovražniku.

Za dosego tega cilja pa bo seveda treba, da se glede jugoslovanske stvari popolnoma zedinijo tri velike zavezniške sile, namreč Amerika, Anglija in Rusija. Stališče in smernice teh treh sil v pogledu propagande o jugoslovanskem položaju, se morajo objasniti in zediniti čimprej mogoče.

Kralj una, da se bo to zgodilo ob priliki trozvezne konference v Moskvi, ali takoj za tem.

Kralj je Sulzbergerju tudi povedal, da je dal Mihajloviču vedeti, da njegova (kraljeva) vlada ni povsem zadovoljna z njegovim stališčem na terenu, ter da se doslej pod njegovim vodstvom ni vodilo dovolj obsevnih bojev proti Nemcem. To da mora Mihajlovič sedaj poravnati ter pričeti aktivno vodenje proti našim.

"Da" sem Mihajloviču tudi "nalog" je dejal kralj Peter. "da se vdrži vsakih konfliktov s partizani, ter se ogne vsa-

knjemu izvajanju sporov od njihove strani. Povedal sem mu, da se sme braniti samo v slučaju, če je napaden."

Kralj je dalje poročeval, povedal, da je Mihajlovič vzel na znanje njegove ukaze ter da se po njih že ravna. Sicer ne vodi do zdaj kakih odprtih vojnih operacij, je pa pospešil sabotažne aktivnosti ter vprizoril nekaj guerilskih napadov.

"Na žalost," je dejal kralj, "je prišlo do gotovih novih konfliktov med partizani in Mihajlovičevimi silami, tekoma katerih se je moral Mihajlovič braniti. Toda jaz se naadam, da se bo to dalo poravnati ter da bodo vsi patriotični elementi v deželi zedinjeni."

Kralj je pri tem ponovno poudaril, da je za dosego zedinjenja v tem smislu neobhodno potreben sporazum in razumevanje položaja v Jugoslaviji na vseh treh glavnih zavezniških silah. Amerika, Rusija in Anglija bi morale naravnati svojo prepazovanje za Jugoslavijo tako, da bi njihovi predstavniki na terenu vplivali na patriotske sile, naj se zedinijo v boju proti skupnemu sovražniku.

"Mi Jugoslovani," je rekel kralj, "ter ostali mali narodi ali dežele ne smemo postati predmet igre veselil."

Kralj je očitno skušal opirati Mihajlovičeve čine proti partizanskim silam s tem, da je vrzel krivdo razdvajanja patriotskih sil na Nemce, kateri, je dejal, da so potom avstrov in intrinjarjev povzročili spore, ter čisto celo obklevili, če ne v njih znaki in tako izrečeli napade na Mihajlovičeve četnike, ali na obratno, da so s tem dosegli svoj namen. Kralj je pri tem, da je sedaj prikladalati, če vojaški delovnja, ker jo postavil svoj glavni stan v Beogradu nemški general Rommel.

Nazaj za reference, naprej z vero v bodočnost.

Kot se čita tukaj, da so se spoprijeli tam na toliko straneh in zavzeli Idrijo, Gorico in se že bijejo v Trstu, nekako kaže, da jih mora biti precej in če toliko ljudi verjame v gotovo stvar, mora ta stvar biti približno dobra, za ljudstvo, drugače bi se ljudstvo držalo proč od nje. Včasih smo radi zoperpni in te zoperposti se ne more omejit. Recimo, da pride eden med nas in nam pove različne stvari iz starega kraja; stvari, ki jih je videl tam na svoje lastne oči tako kot so njegove oči hotele videti. Saj vem, da oči tudi niso vedno nepristranske; nam kar nekaj prav skrivno zašepeta, da smo drugače videli in drugače vidimo. Torej ko bi tak človek prišel med nas, iskal bi zavetja v varni Ameriki in potem bi nam začel pripovedovati: "Oh, saj tam ni tako, kot kajtenge pišejo, sama propaganda! Tam se sploh ni nič prenaradilo. Ni vse res, vse je lepo v miru, le komunisti robantijo, drugače je pa vse v redu. Ni razbitega, kot se govori in vse po starem."

Torej, kaj bi se moglo reči takemu človeku: edino, kar bi se moglo reči, bi bilo: Zakaj vraga pa potem išče zavetja tukaj, če je vse po starem. Ker po starem je bilo tako, da si približno dobro živel tam in te ni nobeden preganjal; v primeru s kmečkim hlapcem in navadnim delavcem, pa še lahko navržemo malega kmeta za nametek.

Leta 1919 sem bil vjet na Ko roškem. Nekako 86 so nas zajeli 2. maja v okolici Velikoveca. Pošli so nas v St. Vid ob rekli Glan. Kot sem čital, so tudi danes tam jugoslovanski ujetniki. Dotično taborišče ob

stoji iz konjske bolnice, kjer so med prvo svetovno vojno zdravili ranjene in izstradane konje, ki so prišli iz fronte.

Vsa stvar je takrat sestajala iz lesene stavbe, nekako 30 m dolge in 5 m visoke. Spodaj so med vojno imeli konje, in pod streho pa je bilo za moštvo. V našem slučaju je bilo pa vse za nas; spodaj in zgoraj smo zasedli vse. Iz bližnjega hriba smo nanosili smrečja, si postavili na pole deske na tleh, in se tam valjali cel božji dan. Po par dneh, so igle odpadle in po tem so ostale same vejice, tako da je bil vsak ves križast po obrazu in telesu od odtisov tistih vejic. Za tem pa so se razlezele uši, katerih je bilo toliko, da smo bili objedeni do krvi. Pred tisto stavbo je bil ograjen prostor, kjer so imeli prej zaprte konje, na drugem koncu, na levi je stala prtilična hišica, v kateri nisem videl nikdar nobenega človeka; pa če je bil tam, se nam ni pokazal. Na desni strani tistega ograjenega prostora je stala vrsta onekarnih peči, kakšnih osem ali deset na vsaki strani. Na levi je bila pod streho teh peči naša kuhinja, kjer se je kuhalo za nas narihano korenje, kolevado in včasih tudi kotsko meso. Na desno stran teh peči, smo imeli moriške in malo stran, bolj na polju, stranišče. Moriške smo rekli solnični strani peči, kjer smo si po poskusili vsaj malo olajšati položaj in se oprostili nadloge. Par tednov smo bili tam, toda nisem videl niti enega, da bi se zjutraj umil. Odstraniti se ni smel nihče iz taborišča in večina je vrebila po cel dan pod streho in preklinjala uši.

Med nami sta bila tudi dva Korošca: oče in sin. Oče je prodal domačijo in se javil pro

stovoljno v jugoslovansko armado in sin mu je sledil. Očetu je bilo 54 let in sinu 20. Razumeli smo se dobro in pri večini sta bila zelo priljubljena. Starejši je imel v žepu težko srebrno uro in debelo srebrno verižico. Bil nam je vedno na razpolago, če je kdo hotel vedeti koliko je ura. Bili smo tam in zelo neradi, toda pomagati si nismo mogli. Strojnice vse povsod, kaj boš storil, včas se v usodo in čakaj, dokler te ne požro uši ali pa dokler se vse ne neha in nekega dne vlečeš svoje kosti nazaj proti domu.

Med nami se je pa dobil mlad fant, jako mičnega obraza. Doma je bil nekje pod Ljubljano. Drugim ni bil posebno simpatičen, toda s Korošcem sta postala precej dobra prijatelja. Ležala sta v travi po cele ure in mu je pravil različne stvari o svojem življenju. Starrec ga je z zanimanjem poslušal in tako je šel dan za dnem. Nekega dne, ko smo pojužinali smo zopet pohajkovali okrog po dvorišču, sta se počasi oddaljila od nas. Mi nismo gledali za njima. Ko sta šla govoriti, držali roke sklenjene nazaj, sta obstala pred pečjo in se smejala, potem je pa stari odšel v peč. Mladenci pa počasi za njim. Mi smo na vse to pozabili in se polegeli po travi.

Po nekaj minutah pa smo začeli kričati, ki je prihajal iz peči. Skočili smo pokonci in par jih je teklo v peč. Tam so našli starega do smrti bledega in se je tresel kot šiba; na vratu pa se je poznalo malo zarez. Mladenci pa ni bilo tam. Ko je prišel k sebi, na mje povedal, da sta ogledovala peči in kar naenkrat mu je fant prišel za hrbet, zagrabil uro in verižico z eno roko, z drugo pa ga je zagrabil od zadaj okrog vratu, ko je imel uro v žepu, je potegnil že pripravljen nož in hotel prerezati vrat starcu. Starec pa je imel toliko moči, da je držal nož toliko proč od vratu, da mu ni šel dosti globoko.

Med tem so pridrele straže, katerim je povest ponovil, vsi skupaj smo šli in ga dobili, ko se je tiščal sklonjen potuhnjen v nekem kotu.

Potegnili so ga ven, dobil je par kletut od prvih, ki so ga dosegli, špotem ga je pa straža iztrgala iz rok, ter so ga imeli zastraženega v posebnem prostoru.

Takrat sem privikrat slišal o linčanju in ko bi bil konopec pri rokah, ter bi straža ne bila tako močna, bi bil pa tudi videl linčanje.

Nazadnje sem ga videl tisto popoldne, ko so mu sikali v obraz najtežje besede in potem je na izginil da ni nikdo vedel kam.

Tako je pač, kakor je žalostno, resnica pa je, da se včasih taki ljudje, ki lahko okužijo celo okolico, čeprav je nedolžna in mora potem dati odgovor ali pa sprejemati nase krivde, ki ne pripada njim.

Ta bi le mogli pravilno razločiti ali da bi vsaj poskusili najprej resnično stanje položaja, bi se marsikaj lažje odnestilo in bi se ne dvigalo toliko vrhu iz preteklosti in posvečale več pozornosti na prihodnost.

Ignac Musich.

Kupite War Savings Bonde redno. Pomagajte k zmagi!

SONART REKORDI
Lepo Melodije!
St. 1871 - Na Marjanacu, polka
Kje so moje rojice
Marjica peči - polka
Dugoselo University
Symphonic orchestra

St. 1875 - Terestaka polka
Na planincih - valček
Jerry Koprivnik in orkester
Na tvoj čast in čast polka
opratite na: JOHN MARSHALL
Box, 490 W. 42nd St., New York

SONART REKORDI
Lepo Melodije!
St. 1871 - Na Marjanacu, polka
Kje so moje rojice
Marjica peči - polka
Dugoselo University
Symphonic orchestra

St. 1875 - Terestaka polka
Na planincih - valček
Jerry Koprivnik in orkester
Na tvoj čast in čast polka
opratite na: JOHN MARSHALL
Box, 490 W. 42nd St., New York

St. 1871 - Na Marjanacu, polka
Kje so moje rojice
Marjica peči - polka
Dugoselo University
Symphonic orchestra

St. 1875 - Terestaka polka
Na planincih - valček
Jerry Koprivnik in orkester
Na tvoj čast in čast polka
opratite na: JOHN MARSHALL
Box, 490 W. 42nd St., New York

RAZGLEDNİK

Piše Anna P. Krasna

VOJAKOVO GLEDANJE NA SVET PO TEJ VOJNI

Ni dolgo tega, ko sem enkrat na tem mestu podala prevod nekaterih pism ali boljše izčrpkov nekaterih pism vojakov iz naše newyorške naselbine — ta vojak je starejši sin mr. in mrs. Valetina Orehka.

Ker so tista pisma večim čitateljem ugajala, sem zadnjič pobrala mr. Orehka, ki je zapisnikar pri naših Združenih društvih tukaj, če ni Val morda poslal še kakšnega zanimivega pisma, kot so bila tista iz Severne Afrike. — Moje mnenje namreč je, da danes ljudje radi slišijo vojakovo mnenje ali opis kakih krajev in sliko. In nekateri fantje znajo take stvari lepo in interesantno spraviti na papir.

Kot je razvidno iz pisma, ki mi ga je spet dal na razpolago mr. Orehek, se je Val Orehek ml. poglubil v svojih prostih urah, ki jih menda nima veliko na razpolago, v povojno uredbo sveta. Piše o tem svoji sestri in pravi med drugim:

"Že dolgo sem si delal beležke o tej stvari, katero bi bilo treba bolj na široko obravnavati — toda po končanem dnevnem delu v uradu, nimam volje da bi se tega polotil. Nekateri ideje pa hočem le podati."

"Problem (povojne rekonstrukcije op. p.) ne bo zahteval nič manj, kot totalen napor, kakršnega ljudstvo nudi v vojni."

"Preden si upamo izoblikovati kakšne smernice za povojno obnovo, moramo imeti pred seboj jasno sliko o tem, kaj je najbolj zaželjeno v naši lastni deželi in če ima to enak pomen za druge narode in dežele. Vedeti moramo najprej tudi to, v koliko bodo drugi narodi prispevali k temu rekonstruktivnemu delu in v koliko bodo imeli koristi od tega."

"Ali je znanje večine ljudi dovolj široko, da more razumeti potrebo svetovnega sodelovanja ... ali ni tako znanje podano ljudem v popačenih oblikah — in končno, ali je mogoče probleme, ki so pred nami, reševati pravilno, če ni pravih, reševati pravilno, če ni pravih."

(Dalje jutri.)

POPRAVEK

Pri večerajšnjem mojem poročilu "Na dopustu" so bila nehoti izpuščena imena Mr. in Mrs. Anton Kralj, iz Jamaica, L. I. ki sta bila tudi navzoča pretečeno soboto pri Mrs. Kralj v Glendale, ki naj blago volita oprostiti.

A. F. Svet.

NOVA IZDAJA Hammondov SVETOVNI ATLAS

V njem najdete zemljevide vsega sveta, ki so tako potrebni, da morate slediti današnjim poročilom.

Zemljevidi so v barvah.
Cena 40 centov
Naročite pri: "G L A S U NARODA", 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

RECEPTI VSEH NARODOV

Stane samo \$2.00

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku, ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izveščati in izpopolniti.

Naročite pri
KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

Kratka Dnevna Zgodba

IGNAC MUSICH

Fantičku se je šlo za kožo.

Poznal sem mladiča, nekako šestnajst let mu je bilo. Bil je bledeh lic in suh, kot poper, dolgih nog, na katerih je čepelo malo živeta. Bil je za ta črna v neki tovarni; to se pravi, da je donesal premog k posameznim strojem, kateri se je rabil za kurivo in gretje strojev. Včasih se je krivil kot glava pod svojim tovorom, vendar pa je vztrajal pri delu in bil zadovoljen s svojimi šestindesetimi krajcarji, ki jih je dobival na dan, kot plačilo.

Eno leto je tako vztrajal pri tem delu in potem je bil prestavljen, na boljše mesto. Saj je tudi zaslužil. V Evropi je bila baš navada, da so pričeli pri tleh in ta je pričel prav pri tleh, ter se včasih zelo krivil pri pričetu, predno je spravil in zribal tisti leseni stvor, v katerem je imel naložen premog, po šibkih nožicah nadkolena, tako da se je mogel prestopati. Torej, ko je bil prestavljen, je tudi plača bila višja in se je počutil res kot slovek.

Nič več ni bil tako umazan in čut, da je prišel malo naprej, pa je precej noživil, tako da si je že kar malo klobuk postrani nagnil, ko je stopal proti domu. To pa še ni bilo vse: gospodična v gornjem nadstropju ga je prav toplo pogledala, tako toplo, da mu je dišica zaplesala po izhujšanem telesu in se mu je kar zavrtelo v glavi.

Pa kaj hoče, gospodična je bila gospodarjeva hči, nekaj let starejša od njega in drugič se je namnil, da bo bolj trd in bolj moški. Pozdrav, in nič več! To je vse, niti malo se ne bo nasmešnil. Rečeno, storjeno. Nič več neumnosti in tistih ponižnih pogledov! Drugič je šel mimo nje, je bil ves drugačen, malo je dvignil klobuk v pozdrav in šel mimo nje.

"Čakaj malo," mu je velela. "Ali bi nesel tole zame v spodnjo nadstropje, mojemu očetu?" "Da, gospodična," je odvrnil.

Ko mu je dajala v roke tisto polo papirja, je pa smehljaje vprašala:

"Ali imaš še tisto punco?"

Fantičku so kleknila kolena in je začel sam sebi mandrati po nogah in ni vedel, ali naj reče dober dan ali pa zbogom.

Videč, kako je fantič v zadregi, ga je nekoliko pobožala po licu, ga obzrla s prijaznim smehljajem, ter mu velela, da naj odda zagotovo očetu tisto, kar mu je izročila.

Po stopnicah je homodral in ni vedel, kam gre, vse se mu je vrtelo v glavi. Oddal je očetu tisto polo in se vrnil k delu. Cel dan je premišljeval, zakaj se prav za prav gre.

Hm, kako je že rekla! Če imam še tisto punco, katero neki, in zakaj vpraša?

Čakaj no, za katero je neki mislila — prav za prav ni nobene, ki bi jo bil vprašal, če je katero pogledal; kdo jo pa ima! Ampak nekaj mora biti v tem. No, za Rečko ne more vedeti, res sem ji stisnil v roko pišket pred cerkvijo, ob štantu na svetega Roka dan.

toda ni nihče videl. Ja, žen-ske so pa res ženske! Človek se ne more nikdar zanesti na nje, mogoče je pa zbleknila kakoli svoji prijateljici in zdaj pa vsi vedo. Nič več jo ne pogledam.

Tako so tekli dnevi in on je že skoro na vse svoje težkoče z ženskami pozabil. Žvižgal je med delom in na tistem računal, koliko bo dobil plače in vse to primerjal s časom, ko so je krivil za šestindeset krajcarjev na dan. Delal je tik ob oknu in videl vsako osebo, ki je šla mimo.

Nekega dne pa je švignila mimo okna gospodična in na oknu se je pojavil mal zavitek. Fantič je segel ponj, ga odvil in našel je toplo pecivo, katerega ni bil še do sedaj nikdar okusil. Bog zna, če je to meni namenjeno, si je mislil, a pričeti si ni upal s procesom. Na žalost grede mu je gospodična skrivnostno mignila z očesom in to mu je dalo poguma, da je zastavil svoje na kruh obrnjene zobe v pecivo in spravil pod streho v najkrajšem času.

Zatem je bilo večkrat kaj na okno položena in je vse pospravil in se čudil zakaj to? Ni mu bilo jasno, kaj ima gospodična v mislih ali ga hoče nekoliko okoližiti in spraviti nanj nekaj mesa ali pa je res mogoče zainteresirana vanj.

Stopil je pred ogledalo in se pogovarjal sam pri sebi — Mogoče, — si je govoril, ampak, ko bi jaz bil ženska, ne bi nikdar hotel takega sušca — toda ženske so čudne, zna biti, da misli, če se parkrat do dobrega najem, bom pa drugače izgledal. No, saj tako napaden nisem, le brada je neka-kopiščata in tisto Adamovo jabolko ki mi pleše pod brado, in skače kakor požiranj in pa tehle par končin, ki silijo na dan pod nosom. No, pa saj sem še mlad, bo že kako, če jih drugi dobe, jo bom tudi jaz, ena se bo že vrnjala zame.

V soboto, ko je prišel po plačo, ga je gospodična prav posebno prijetno pogledala; tako prijetno, da se je spodtaknil in so se denarji, ki jih je držal v pesti, usuli po podu tovarne. Ko je pobral denar in se v zadregi odkril, mu je zašepetala, kako se mu dopade pecivo; kar mu je poglajalo kri v glavo, kot bi ga udaril z desko po zadnji.

"Kaj, ali nabirate šmarnice?"

"Da, šmarnice nabirava," mu odvrne gospodična.

Ko pa je odšel, je pa po ti-hem rekla:

"Kdo je pa tega klica? Odkod je pa prišel?"

"Vzela je iz torbice kruh in par kosov pečene piške, ter sta ravno pričela jesti, ko stopi med nje eden delavcev, se pri-jazno odkrije in vpraša:

"Kaj, ali nabirate šmarnice?"

"Da, šmarnice nabirava," mu odvrne gospodična.

Ko pa je odšel, je pa po ti-hem rekla:

"Kdo je pa tega klica? Odkod je pa prišel?"

"Vzela je iz torbice kruh in par kosov pečene piške, ter sta ravno pričela jesti, ko stopi med nje eden delavcev, se pri-jazno odkrije in vpraša:

"Kaj, ali nabirate šmarnice?"

"Da, šmarnice nabirava," mu odvrne gospodična.

Ko pa je odšel, je pa po ti-hem rekla:

"Kdo je pa tega klica? Odkod je pa prišel?"

"Vzela je iz torbice kruh in par kosov pečene piške, ter sta ravno pričela jesti, ko stopi med nje eden delavcev, se pri-jazno odkrije in vpraša:

"Kaj, ali nabirate šmarnice?"

AMERIŠKO-SLOVANSKI KONGRES V NEW YORKU OPOZORIL VOJNEGA TAJNIKA GLEDE PROTI-SLOVANSKE PROPAGANDE

Iz urada Ameriško-slovanskega kongresa v New Yorku smo prejeli kopijo pisma, poslanega v Washington v zadevi proti-slovanske propagande, kakršno se je odkrilo na Georgetown univerzi v Washington, D. C., kjer se poučuje v posebnih tečajih ameriške vojske, kateri naj bi po potrebi dobili nalogo upravljanja zasedenih krajev v Evropi. Nategaji se nanašajo predvsem na politične, geografske, ter ekonomske probleme.

(Učitelji, oziroma instruktorji, kot Goetz Briefs ter father Edmund Walsh, so v zgoraj omenjeni univerzi podali študentom-vojakom izjave, ki so kar očitna proti-slovanska propaganda, kakor to pokaže članek, ki je bil priročen v listu "New York Post" 9. oktobra letos.

Opirajoč se na dejstva, podana v članku T. Petran v "Postu" podaja Ameriško-slovanski kongres v New Yorku Mr. Stimsonu, vojnemu tajniku naslednje sugestije:

"1. Učitelje, ki širijo proti-slovansko propagando (na vojaških šolah, ali nategajih) naj se odsvolvi.

"2. Učitelje, ki širijo neznanje proti naši zaveznici Sovjetski Rusiji, naj se odpravi in si-ecer posameznike, kot je father Edmund Walsh, kateri se je sam postavil na proti-sovjet-ske stališče s svojimi proti-sovjetskimi pamfleti in predavanji.

"3. Ako so sedaj v rabi kake nove knjige, ki vsebujejo te vrste propagando naj se jih nadomesti s knjigami, ki nudijo pravo sliko zgodovine slovanske borbe za svobodo in demokracije."

V takem slučaju, kot je ta, more vsakdo spregledati in priznati, da je zelo potrebno, če obstoja med nami organizacija, katere se takoj potegne za dobro ime slovanskega ljudstva, bodisi tukaj v naši lastni deželi ali pa v Evropi.

Nečastno bi bilo, če bi Slovani v Ameriki, ki toliko žrtvujemo in delamo za zmago Amerike v tej vojni, dopustili, da bi se pralo na račun Slovonom zločinski in banditsko nacijsko svojat s tem, da bi se namigavalo, da kar je slabega v Nemcu, prihaja iz slovanske primese v njem.

Lepa reč bi bila, da bi sedaj naciiji in fašisti zvrgli krivdo za svoja barbarska početja po slovanskih in drugih deželah na Slovane same potom prefrigate in dobro podtaknjene propagande, katere cilj ne more biti nič drugega, kot pri-skega kongresa v New Yorku smo prejeli kopijo pisma, poslanega v Washington v zadevi proti-slovanske propagande, kakršno se je odkrilo na Georgetown univerzi v Washington, D. C., kjer se poučuje v posebnih tečajih ameriške vojske, kateri naj bi po potrebi dobili nalogo upravljanja zasedenih krajev v Evropi. Nategaji se nanašajo predvsem na politične, geografske, ter ekonomske probleme.

re biti nič drugega, kot pri-skega kongresa v New Yorku smo prejeli kopijo pisma, poslanega v Washington v zadevi proti-slovanske propagande, kakršno se je odkrilo na Georgetown univerzi v Washington, D. C., kjer se poučuje v posebnih tečajih ameriške vojske, kateri naj bi po potrebi dobili nalogo upravljanja zasedenih krajev v Evropi. Nategaji se nanašajo predvsem na politične, geografske, ter ekonomske probleme.

Zadrjo vojno se je morda to in ono pozabilo—vsaj uradno — toda grozote te vojne so take, da če bi se morda tudi hotelo uradno kaj spregledati in pozabiti ter belo prevleči, ne bo tega dovolilo ljudstvo, ki je zhičano do krvi dvignilo svojo pest proti naci-asiističnim beštijam, katere se že zavedajo, da se bliža konec njih tiraniji in barbarstvu, pa bi se radi protektirali. Tega pa se jim ne sme dovoliti pod nobenim pogojem.

Sila naj vzdržuje mir

Sumner Welles je sinoči pravič, odkar je odstopil kot državni podtajnik, javno govoril ter kot privaten državljani povedal svoje mnenje o tem, kakšen naj bo povojni svet ter je pozval predsednika Roosevelta, da naj prvi vpelje določeno povojno politiko za Združene države.

Wells je govoril na zborovanju ob priliki 25. obletnice Foreign Policy Association v hotelu Waldorf-Astoria v New Yorku. Njegovih je bilo nad 1000 ljudi. Wells je rekel, da mora biti naš poglavitni cilj, da so Združene države in cela zapadna polobla varne pred vsakim vnanjim napadom in varne pred izpodkopovanjem naših ustanov. To pomeni, da morajo Združene države biti zvezane z drugimi državami v prehodni dobi, dokler ne bo postavljena stalna svetovna organizacija in ravno tako izvrševalen odbor, da takoj rešijo probleme, kakorhitro se pojavijo.

Wells je začrtal dve veliki moralni načeli, na katerih mora sloneti novi demokratski svet: Svoboda vere, govora in informacij za vse narode in tudi morebitna samostojna vlada za narode ne glede na barvo.

Stalin povabil kralja Petra v Moskvo—pravijo Rumuni

Neko poročilo iz Budimpešte naznanja, da je rumunski dnevnik "Curentul" v Bukarešti prinesel vest, da je maršal Josip Stalin povabil jugoslovanskega kralja Petra v Moskvo, da se z njim posvetuje o bodočih odnosih med Rusijo in Jugoslavijo.

NAJBOLJŠI PRIJATELJ
V NESREČI VAM JE:

SLOVENSKA NARODNA PODPORNA JEDNOTA

BRATSKA DELAVSKA
PODPORNA USTANOVA

Sprejema moške in ženske v letih od
16 do 50, in otroke do 16. leta starosti

Članstvo: 62,000

Premoženje: \$10,500,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja
vprašajte lokalnega tajnika društva SNPJ

Glavni stan:

2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

SEDAJ LAHKO DOBITE

LASTNOROČNO PODPISANI KNJIGI

pisatelja Louis Adamič-a

ZA CENO \$2.50 ZA ZVEZEK

"Two Way Passage"

V tej knjigi, ki je zbudila pozornost vsega ameriškega naroda, daje pisatelj nasvet, kako bi bilo mogoče po sedanjih vojni pomagati evropskim narodom. Iz vseh evropskih držav, tudi iz Jugoslavije, so prišli naseljeni v Ameriko in pomagali postaviti najbolj napredno in najboljšo državo na svetu. Sedaj je prišel čas, da Združene države pomagajo narodom, ki so jim pomagali do njihovega sijaja in moči. Pot na dve strani — kakor bi se mogli naslov knjige predavati iz angleščine — je jako zanimiva knjiga in jo priporočamo vsakemu, ki razume angleško.

"What's Your Name"

"Človeški odgovori na vprašanje, ki se tiče sreče milijonov... Čitanje te knjige je bogato plačano." — Tako se je izrazil veliki ameriški dnevnik o tej knjigi.

Pri naročbi se poslužite naslednjega kupona

Posiljam Money Order za \$..... za lastnoročno podpisano (1) knjigo (1):

Moje ime .....
St., ulica ali Box št. ....
Mesto in država .....

"Glas Naroda"

216 W. 18th STREET NEW YORK 11, N. Y.

Mali Oglasi
imajo velik uspeh

Prepričajte se!

Molitveniki

To je zadnja zaloga in v omejenem številu. Zato priporočamo, da kdor si želi nabaviti slovanski molitvenik, naj to sedaj stori.

Slovenski:	NEBESNA NAŠ DOM (Nov. 418) 2 1/4 x 3 1/4 inčev Cena \$1.—
KVIKLU SRCE (Nov. 418) 2 1/4 x 3 1/4 inčev; 236 strani Cena 75c	RAJSKI GLASOVI (Nov. 385) 2 1/4 x 3 1/4 inčev, v belim celoljud; 284 strani Cena \$1.—
RAJSKI GLASOVI (Nov. 408) 2 1/4 x 3 1/4 inčev; 285 strani Cena \$1.50	Angleški:
	KEY OF HEAVEN Fino vezano; prvovrstna izdelava; v umetnem ovitju Cena \$1.—

Slovenic Publishing Company
216 W. 18th St., New York 11

NOČEM PLAČATI VEČ KOT
NAJVIŠJE URADNE CENE!
NE SPREJMEM RACIONIRANIH
ŽIVIL AKO NE ODAM ZNAMK!

POD SVOBODNIM SONCEM

ROMAN — Spisal: F. S. FINZGAR.

36

"Irena! Kaj mi je v glavi? Irena — dvorjanka, to se pravi, hotnica. Cemu bi se trafil za njo? Aha, da ostaneš tu, da prelivam kri za tirana in da se za ves trud, za izdajalski trud enkrat ogrejem v njenem objemu. Ne, na Svetovito, ne izneverim se! Sedaj se mi skrivaš, Irena, skrivaš, ker veš, da me mučiš. In v krogu družic in tistih blelih gospodov, tistih palatinskih častnikov, ki bi bežali v vojski pred tolpo starih žensk, tam se rogaš z drugimi vred barbaru in govoriš s smehom o meni. Na Perma, govorili boste o Iztoku s solzami v očeh!"

Iztok je planil pokonci in iztegnil roke proti nebu. "Na bese, kaj preklinjaš in prisegaš, dečko?" Pred Iztokom se je pojavil Radovan, "Oj, očka, ne spiš, — polnoč je!" "Kdaj spim, zakaj ne spim, kako spim! Za vse to se ti doslej nisi kdo ve kaj brigal. Odgovori, kar te vpraša Radovan!"

"Ej, pa si slabe volje, Radovane!" "Zopet izbeguješ! Povej, čemu se jadiš in suješ s pestmi proti mesecu kakor otrok, ki maha s šibo proti nebu, da bi zvezde klatil!"

"Misel, neumna misel mi je šinila v glavo!" "Šinila, samo šinila! Seveda, pa ti sedi v glavi trdno, kakor lešče na kravljem vratu. Zakaj lažeš?"

Radovan se je razhudil in razkoračil pred Iztokom. Mladostnik se je od srea nasmejal starševi togoti. "Kako se ti poda, če se ljutiš! Sedi k meni!"

"Ne sedem, če ne poveš!" "Taki ste mladenci! Ponoči lezem za teboj in te čuvam, v dolgih nočeh premišljujem in lovim tvojo sapo in tvoje sanje. Iztok, kaj misliš, da ne vem? Epafrodit, sam Epafrodit mi je razodel, ker sem ga vprašal. Vidiš, tujec, krščenec je povedal, ti mi ne poveš!"

Iztok se je zavzel. "Kaj bi ti pravil Epafrodit? Kaj neki?" "Iztok, sin Svarunov, mar te nisem čul neštetokrat ponoči, ko si jeeljal in vzdihoval: "Irena, Irena!" Ne enkrat, sto krat! Misliš, da take sanje kanejo v glavo mlademu človeku kakor piškvah oreh z drevesa? In ker si ti molčal, sem se letil Epafroditu!"

"Epafroditu?" je ostrmel Iztok. "Da, njega samega, ki mi je povedal, kako te je obgovorila tista z dvora in nti zavdala s pogledom. In moč je pristavil: "Posvari ga, očka! Ves Bizane ve, da ljubi Ireno Azbad." Zato te svarim! Bodi vsaj toliko pameten, kot je zival! Če žival zadene strelca, zbeži, da ne prifrči druga. Tebe je tudi ranila puščica, zato ne tišči k tistemu, ki strelja, ampak beži. Razumeš?"

"Torej Azbad, praviš, da ljubi Ireno?" "Radovan je pretkano zapazil nemir na Iztokovem licu. Skrilval ga je, zakril ga ni. Komaj je dobro povedal pest, ko je prisegel na Perma, da je ne mara, da je Irena ničvrednica, da bi bila ljubezen do nje nejevolja do doma, že se mu je rogala v srečo mogočnega glasa in mu klical: Laž, laž! Vendar jo ljubiš! In sedaj, da jo ljubi Azbad, tisti njegov vrhovni poveljnik, ki ga še ni pogledal prijazno, ki nalaga najtežje na njegove rame, tisti, ki je imenoval Hribudija pred carjem, da bi tekmeča ugonobil — Iztoku se je nenadoma zdnilo. Ko-liko stvari ni razumel, koliko vzlov se je zamotalo krog njega! Sedaj en sam udarec: Azbad ljubi Ireno in vse je bilo jasno. Zato se ne sme na stražo v carjevo palačo! Zato se ni dosti izvežban, da bi vodil stotnike, kadar gre carica Teodora z dvora! In on je verjel in se zato uril ponoči in ponedelje. No, čaka, jutri je napovedana velika vojaška vaja v pričo carja in carice —

Radovan je mrtvil Iztokovo lice, na katerem so podrtavale mišice. Zaskrbelo je starca in zelo se je bal. Začel je mehko in proseče: "Iztok, moj sinko, ti veš, da te ljubim, kakor te more ljubiti edino še tvoj oče Svarun. Zato slušaj prošnjo sivega starca, ki ti dobro želi. Poskusi si vojno življenje, kakor blisk sučeš meč — tamle izza palme sem te opazoval — pišeš kakor učenjak, daj, vrni se preko Donave. Poguba preti Slovenom doma brez tebe in tebi poguba tukaj brez doma! Vrniva se, sinko!"

"Ne morem, ne smem, očka!" Iztok je razburjeno odgovoril. "Ne moreš, ne smeš —"

Obmolnil je Radovan in vzdihnil. Vodomet je šumel, njegovi kristali s otonili v tolmunu, oba sta zrla v skakljajočo lučico in nobeden ni mogel izpregovoriti.

"Ne morem, očka, sedaj pa že kar ne, ko vem, da mi dela Azbad krivico. Počakati moram, da pokažem očitno, kaj smore Sloven. Ne bo govoril Azbad na dvoru: Iztok je barbar, neroden vojak, ni za rabo, divjak je. Tega ne, to mi je sramota, ki je ne strpim!"

"Pred tisoči si dokazal v hipodromu, kaj si in kake krvi. Čemu še dokazov? Verjeli bodo Azbadu, ne tebi! On te pogubi!"

"Čuva me Svetovit in čuva Perun. Devet Svarunovih sinov je padlo v boj z Bizantinci. Bogovi se maščujejo!" "Naj se uresničuje tvoje besede!"

"Ne smem domov, sen, rekel. Ne smem, ker so še daleč moji smrti. Kaj mi koristi, če znam nekoliko vojevati? Treba mi je izvedeti ukan, načrtov, treba je dobiti orožja, da ga prinesem domov. Glej, sedaj služim zlate statere! Epafroditu jih dajem, on pa trguje s njimi in zlato se množi!"

"In še tretjič ne smeš domov, ker si človek in nimaš mo-drosti. Ranjen si — zatorej nazaj in bliže tja — k Ireni, od-koder lete puščice! Da bi imel ti godčevno srce! Sinko, tu-di Radovan je ljubil, veliko lepih deklic je gledalo po njem. Toda pevec udari ob strune, zajame pesem iz lepih oči, pa se napoti dalje, pozabi in živi svobodno. Samo strune vedo o tih ljubeh iz šumnega Bizanca, od Baltičkega morja in od prostranih dobav, ker samo vanje vdahne vedno nova ljubezen, novo življenje. Iztok, ti nisi pevec, zato je zamenjaj moja beseda!"

(Nadaljevanje prihodnjik.)

O STARIH SLOVANIH

Naši predniki so prišli v svojo nova bivališča na Donavo s severa. Odkod in zakaj, o tem nam zgodovina ne ve poročati nič zanesljivega; mnogoletna znamenja pa kažejo, da je bila njih prvotna domovina ozemlje današnje vzhodne Poljske in zapadne Rusije. Ker so bivali daleč od kulturnih narodov Grkov in Rimljanov, zato nam stari zgodovinarji in geografi o njih ničesar ne poročajo; vendar pa se splošno smatra, da nam je v ljudstvu "Venedae" ki je bivalo na gori označenem ozemlju, iskati stare Slovence. Iz te stare domovine so začeli naši starodavni predniki siliti na vse strani. En del je pritiskal proti zapadu, to so bila češka, poljska in polabsko-slovenska plemena, in drug del se je razprostrl proti vzhodu in jugovzhodu v današnje srednje in vzhodno Rusijo, tretji del pa je prodiral proti jugu ter se je ustalil v začetku 6. stoletja na severni strani Donave. Slednji so bili predniki nas, južnih Slovanov, sami so se imenovali Slovenci, in tako so jih nazivali vsi narodi, s katerimi so prišli v dotično predvsem Bizantinci.

Vzroke, zakaj so Slovani zapustili svojo staro domovino, je iskati predvsem v tem, da zemlja ni mogla več prerediti vedno večjega števila prebivalcev, zato je bil en del prisiljen, iskati si drugod novih zemljišč.

Kakor znano, so stari Slovani živeli v zadrugah. Vsaka zadruga je obsegala po več krvnih sorodnikov, potomcev iste ga pradedu; nastala je pač na ta način, da so ostali sinovi, tu-di ko so se poženili, s svojimi ženami ter otroci pri očetu v skupni hiši. Ko so tehotroci dorasli, so sinovi zopet ostali z ženami pri starših. Kmalu je postala ena hiša pretesna za številno družino, treba je bilo postaviti poleg nje drugo, vedno nove, tako da je nastala slednjič iz ene kočice cela vas. Tako se je zgodilo, da so bili vsi prebivalci ene vasi med seboj sorodniki, vsi člani ene zadruga. Zadrugarji so imeli skupno premoženje, skupno živino, skupno zemljišče, hišo in gospodarsko orodje. Predstojnik, glava zadruga, je bil navadno najstarejši mož v nji, zato starešina, ali starosta. Ta je vodil gospodarstvo sodil pre-pire in daroval bogovom. Po starosti so imenovali dostikrat prebivalce vse vasi, vse zadrugarje, na primer Vidovec, Ivan-cič. Še danes se imenujejo tako vasi na Slovenskem: Juršinci, Ivanjkovec itd v Slovenskih go-rih, pa tudi po Istri in drugod.

Stari Slovani so oboževali prirodne moči; razlikovali so dobra božanstva, ki so jih ime-novali bogove, in sovražne be-se; prvi so vladali v letni, drugi v zimski polovici leta. Naj-višji bog, stvarnik neba in zemlje, jini je bil Svarog, imeno-van tudi Perun, kot bog groma. Njegov sin je bil Dažbog, tudi Svarožič imenovan, bog solnce, izvor vsega dobrega na zemlji. Bog jasnega neba in čistega zraka je bil Svetovit, kot boga žred so častili Velesa; Vesna je bila boginja lepote in pomladi. Častili so tudi Triglava, ki je veljal pri nekate-rih plemenih kot solnčni bog. Med besji je znamenita Morana, boginja smrti. Razen teh pa so častili Slovani tudi božanstva nižje vrste, kakor Vile, Rusal-ke, ki prebivajo ob rekah ter po gozdovih, ali Sojenice ter Rojenice, boginje usode, Bo-grove so častili večinoma po ga-jih ali na gorah; nalašč za to zgrajenih svetilišč sprva niso imeli, kakor tudi ne posebnih svečnikov; žrtve bogovom so opravljali staroste ali župani. Slovani so verovali v posmrtno življenje duš v raj. Volko-dlak, to je človek, ki se je po smrti spremenil v volka, blodil

brez prestanka po svetu ter ima nadčloveško moč in oblast. Preganja in prevaža oblake po nebu, zleze včasih na solnce ali mesec ter ga gloda; tako so si razlagali nastanek mrka.

Stari Slovani so mriče po-kopavali v nekaterih krajih pa so jih sežigali. Umrlima na čast so prirejali bojne igre na grobu in pa slovesne gostije, imenovane strava. Praznike so praznovali zlasti o Kresu, ko je dan najdaljši, in o Božiču, ko je dan najkrajši.

Slovani so bili izredno go-stoljubni, posebno radi so ime-li petje, pa tudi godbo in ples. Bili so pa tudi zelo bojevit, na vojsko so hodili navadno peš, s ščitom in sulico; oklepa na-vad no niso nosili. Kadar jih je napadel premočni sovražnik, so se umaknili v gozdove, tež-ko pristopne predele, odkoder so znali spretno napadati na-sprotnika. Vsaka župa pa je imela utrjeno središče, grad obdan z parki in nasipji.

Kakor že rečeno, imamo pr-va zanesljiva poročila o Slova-nih iz dobe bizantinskega ce-sarja Justina (518—527); ta-krat so namreč naši predniki ob dolenji Donavi privikar za-deli ob bizantinske obmeje če-te. Za časa Justinovega na-slednika Justinijana I. (527—565) pa so postajali slovenski napadi na bizantinske meje vedno pogostejši.

Poročilih bizantinskih pi-sateljev so bili stari Slovani ze-lo bojevit in junaško ljud-stvo. Iz svoje prvotne domo-vine so prodirali vedno bolj proti jugu; proti koncu pete-ga in v začetku šestega stolet-ja pa so zavzeli nekako vzhod-no Erdeljsko nižino med Kar-pati in dolenjo Donavo ter ob dolenjem Prutu in Dnjestrju. Vzhodno od južnih Slovanov ali Slovenov, se je naselilo drugo veliko slovansko ljud-stvo Anti imenovano; reka Dnjestr je bila nekako meja med prvimi in drugimi. Oboji so šli mnogokrat skupaj na bojne pohode, dostikrat pa so se spoprijeli tudi med seboj. V zgodovinskih poročilih se spr-va omenjata oba naroda, po-zneje pa ime Antov izine. Pod imenom Sloveni je razumeti vse prednike današnjih juž-nih Slovanov, potomce Antov na je brzkone iskati v sedanji Rusiji.

Prišedši v nova domovališča ob dolenji Donavi, Slovinci ni-so ostali mirno na svojih do-movih, pri živini ter na poljih, marveč so silili vedno dalje proti jugu. V velikih trumah so leto za letom prehajali re-ko Donavo, udirali preko bi-zantinskih province ter se bo-gato obložen s plenom zopet vračali preko Donave nazaj na svoja selišča. Bizantinci so bili takrat zapleteni v boje z Vandali, nato pa z Grki v Ita-liji ter s Perzijci, zato niso imeli ne časa, ne čet za svojo severno mejo. Spodetka pa tu-di novemu sovražniku ob Do-navi niso pripisovali posebne-ga pomena.

Istočasno s Slovani pa so na-padali bizantinske pokrajine tudi še drugi narodi, zlasti Huni, ki so bivali še vedno kot mogočno ljudstvo v današnji južni Rusiji ter Bolgari, isto-tako nomadsko mongojsko ljud-stvo na severnem obrežju Črne ga morja; Slovani so se večkrat pridružili njihovim trumam na pohodu na jug. Tako so na primer leta 559, v družbi s Hu-ni prihrumeli v Tracijo, po-njej pustili ter nabrali mno-go sužnjev. Pridrli so celo pred Carigrad in le s težavo se je postrečilo staremu Belizarju. Da jih je odrinil od mestnega obzidja.

V tisti dobi se je pojavil na severni meji Bizanca nov mon-golski narod, kateri je imel igrati v zgodovini Slovenov lo-važno vlogo. To so bili Avari ali Obri, ki so prišli le-ta 561 do dolenje Donave, nato

pa v zvezi z Langobardi popo-lnoma potolkli in uničili Gepi-de ter se slednjič po odhodu Langobardov leta 568, naselili po ogrski nižini. V družbi z njimi deloma morda tudi že pred njimi, se je selil tudi en del Slovenov ter posedel pre-dele južno in južnozapadno od avarskih selišč, pokrajine iz-ven ogrske puste. Takrat so dobile prve slovanske prebival-ce pokrajine današnje južne in jugozapadne Ogrske, deli da-našnje Hrvaške in Slavonije ter slovenske pokrajine, to je tisto ozemlje, ki je ležalo izven takratnih bizantinskih meja.

Kakšno je bilo razmerje med temi Slovani in Avari, ni do-gnano, ker iz ohranjenih poro-čil ni dovolj razvidno. Neka-teri so menja, da so bili Slo-veni kratkoma hlapčevski podložniki Avarov, drugi pa mnenja, da so jim bili le neka-ko zavezniki, priznavajoči nji-hovo vodstvo, in da se je to raz-merje le v posebnih neugodnih okoliščinah krajeno spremenilo v večjo odvisnost. Po vse-m, kar nam poroča zgodovina, in kar smemo sklepati iz splošne-ga političnega in civilizacijske-ga stanja, v katerem so se na-hajali tedanji Slovani in Ava-ri, kaže pritrčiti prej drugim, nego prvim.

Izšla je

"BARAGOVA PRATIKA"

za prestopno leto 1944

Letos je povečam za celih 32 strani. Krasno ilustrirana z mnogimi različnimi slikami. Povestni del je nadvse zanimiv, kakor tudi vsa druga vsebina. Pratika stane letos s poštnino—

40 CENTOV,

kar je poslati v čeku, Money or-
dru ali v gotovini na naslov:

BARAGOVA PRATIKA
1849 West Cermak Road,
Chicago (8), Ill.

VSI ne moremo iti na bojišče se vojsko-vati proti sovražniku osebne svobode; — VSAK pa lahko po-maga pobiti sovražni-ka, ako kupuje WAR BONDE in ZNAM KE redno.

Note

K L A V I R
ali
za
PIANO HARMONIKO

35 centov komad —
3 za \$1.—

- * Breezes of Spring
- * Time of Blossom (Cvetni čas)
- * Po Jezeru
- * Kolo
- * Tam na vrtni gredi
- * Maribor Waltz
- * Spavaj Milka Moja
- * Orphan Waltz
- * Dekle na vrtni
- * Oj, Marička, poglaj
- * Barčica
- * Mladi kapetane
- * Gremo na Štajersko
- * Štajerjsi
- * Happy Polka
- * Če na tujem
- * Slovenian Dance
- * Vanda Polka
- * Židana marea
- * Veseli bratci
- * Ohio Valley
- * Sylvia Polka
- * Zvedel sem nekaj
- * Ko ptica ta mala
- * Pojdi z menoj
- * Dot s planine
- * Kadar boš ti vandrat šel

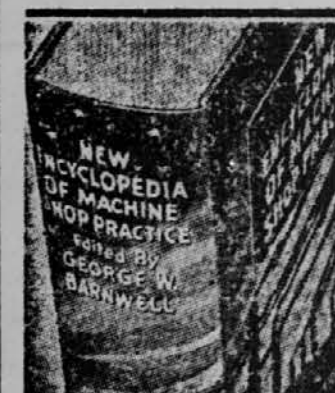
ZVEZEK 10 SLO-VENSKIH PESMI za piano-harmoniko za \$1.

Po 25c komad
MOJA DEKLE JE ŠE MLADA
Naročite pri:
Knjižarni
Slovenic Publishing Co.
216 W. 18th Street
New York 11, N. Y.

KNJIGA ZA STROKOVNO IZOBRAZBO

MACHINE SHOP PRACTICE

THE NEW ENCYCLOPEDIA of
Spisal znani profesor na Stevens
Institute of Technology v angleščini
George W. Barnwell

Podlaga za meha-nično znanje si morete dobiti s to knjigo. Ta velika knjiga popisuje in v slikah pokaže temeljna dela mehanika. Izzloži vse natanko, kar mora znati naj-boljši mehanik. Pojasnjuje vpra-ša, orodje in me-ri, načrte (blue prints) 1000 slik in risb. 576 str.

Cena \$1.98

Ne glede na to, ali ste šele početnik, Vam bo ta knjiga zelo koristna in mnogo vredna. NAROČITE JO DANES!

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 WEST 18th STREET NEW YORK 11, N. Y.

KNJIGARNA

Slovenic Publishing Company
216 West 18th Street New York City

Andrej Ternovac

Spisal Ivan Albreht
Cena 50 centov

Belfegor

Spisal Artur Bernede
Cena 75 centov

Filozofska zgodba

Spisal Alojz Jirasek
Cena 50 centov

LETOS IZŠLA

Ko smo šli v morje
bridkosti

Spisal Rev. K. Zakrajšek
Cena \$2.—

Knjiga pripoveduje, kako je Hitler ustavil ilmanice in zanjke in pripravil "strup" za Jugoslovane in njihovo dr-žavo že dolgo prej kot je ne-padel.
Knjiga je v platnu vezana in ima 207 strani.
Cena \$2.—

Šeščil državljani naj naredijo

knjižice —
"HOW TO BECOME A CITIZEN OF THE UNITED STATES"
v tej knjižici so vsa potrebna in zakonit na naslojence.
Cena 25 centov

Listki

Spisal Kavar Meško; 144 str.
Cena 70 centov

Malenkosti

Spisal Ivan Albreht
Cena 75 centov

Zločin in kazni

Spisal F. M. Dostojevski
DVA ZVEZKA
Cena \$3.—

Živi izviri

Spisal Ivan Matičič
Knjiga je svojevrsten pojav v slovenski književnosti, kajti v nji je v trinaestih dolgih po-glavljih opisanih trinajst rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovanstvu do današnjega dne.
13 poglavij — 413 strani
V platnu vezano
Cena \$2.—

Državljanaki priročnik
(V slovensčini)
Knjižica daje poljudna navodila, kako postati ameriški državljan.
Cena 50 centov

POUČNI SPISI

Angleško Slovensko Berilo

(F. J. Kern) — Vezana knjiga
Cena \$2.—

Govedoreja

Spisal R. Legvart, 145 strani s
slikami.
Cena \$1.—

Knjiga o dostojnem vedenju

111 strani.
Cena 50 centov

Mlekarstvo

Spisal Anton Pevc, 8 slikami,
168 strani. — Knjiga za mlekar-je in farmerje v splošnem.
Cena 50 centov

Obrotno knjigovodstvo

258 strani, ezana. — Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stav-bno, umetno in strojno ključav-ničarstvo ter šolezolitvarstvo.
Cena \$1.—

Ako naročite knjigo, priložite k naro-čilu U. S. oziroma Canadian Money Order za omenjeno svoto. Manjše svote, lahko pošljete v U. S. znakih po 2. oziroma 3 cente.

SPISANA V ANGLEŠKEM JEZIKU